

ללמוד מהפעולה 2025

הלא-מודע במרחב החיים הטיפולי

סדנת LfA הראשונה בישראל

18-20 במאי, 2025

נאות סמדר

THE
TAVISTOCK
INSTITUTE
OF HUMAN
RELATIONS

IL NODO
GROUP
Impresa Sociale

חברה לתועלת הציבור
אפק
ארגון פרט קבוצה

כל מוסד כוללני הוא עולם. לכל מוסד טריטוריה, שפה, מבנים ומוסדות, נורמות התנהגות, כללים כתובים ולא-כתובים של השתתפות בשיח ובפעולה. הצוות במוסד מחזיק את ההיבטים הפיזיים והרגשיים של חיי היום-יום עבורו ועבור המטופלים, לעתים במשותף איתם. החיים המשותפים מזמנים אפשרויות טיפוליות רבות, אבל גם שחיקה, טראומה משנית, התמודדות עם מחסור במשאבים ולעתים גם יחסי עבודה מתוחים. כל אלה הם פועל יוצא של הקרבה למטופלים ושל החשיפה היום-יומית להשלכות שלהם.

חלק ניכר מהמטופלים בפנימיות, בקהילות טיפוליות, במחלקות אשפוז וכד' מתקשים בביטוי רגשות במילים, ונוטים לבטא את עצמם בפעולה (acting out), ולא באופן מילולי. נטייה זו אף גוברת כשבעולם שמחוץ למוסד יש סכנה, סערה וחוסר ודאות, והצוות מתמודד עם לחצים ואתגרים גם בזירות רבות אחרות. לכן, זיהוי וייחוס משמעות לפעולה הם כלי עבודה חיוניים במוסדות כאלה.

מהי הסדנה?

סדנת **ללמוד מהפעולה** (LfA – Learning from Action) מציעה הזדמנות ללמידה התנסותית של שפת הפעולה, באמצעות תקופה קצרה של חיים משותפים. הסדנה מהווה קהילה זמנית, שהחברות והחברים בה לוקחים חלק בניהול פעולות היום-יום הבסיסיות כגון ארגון פעילויות חברתיות, הכנת מזון, סידור וניקיון. הסדנה נותנת הזדמנות להתבונן בפעולה תוך כדי התרחשותה, בכאן-ועכשיו של הסדנה, ולתת לה משמעות. ההתבוננות בפעולות, בתחושות, בפנטזיות וברגשות תשמש להבנת תהליכים מודעים ולא-מודעים שמתרחשים בקהילה הזמנית ומשפיעים על דרך התנהלותם של המשתתפים, כקבוצה וכיחידים.

המשימה המרכזית של הסדנה היא ללמוד דרך התנסות את שפת הפעולה דרך התבוננות על ביטוייה המודעים והלא-מודעים בפרט ובקבוצה, בהקשר של חיים משותפים.

כמו בכל קהילה או מוסד, בסדנה מתפתחות דינמיקות קבוצתיות ובין-אישיות הקשורות לחיים משותפים, כגון יחס לסמכות, מנהיגות והובלה; קבלת החלטות ולקיחת אחריות; ניהול יחסים בין יחידים, בתוך קבוצות וביניהן; ניהול קונפליקטים; שימוש במשאבים ועוד. החקירה של הקשרים השונים בין רגש, חשיבה, למידה ופעולה תאפשר למשתתפות ולמשתתפים ליישם את תובנותיהם בתפקידיהם השונים במקומות העבודה שלהם ובאזורים אחרים בחייהם. בנוסף, ההשתתפות בסדנה עשויה להוות חלון לחוויה של המטופלים במוסד או החברים בקהילה, ולספק אפשרות נוספת להבנתם.

כדי להשיג מטרות למידה אלו, הסדנה תארגן סביב תוכנית של פעילויות והתבוננות בהן לסירוגין, דרך מספר אירועים: מליאות פתיחה וסיום, אירועי קבלת החלטות, קבוצות פעילות, מפגשי קהילה, קבוצות סקירה ויישום ומפגשי חירום על פי הצורך. בכל אלה, ננסה להקשיב לרבדים הגלויים והסמויים של התקשורת, וללמוד את השפה הלא-מודעת והלא-מילולית.

למי זה מיועד?

סדנת *ללמוד מהפעולה* מכוונת לפיתוח ושכלול מיומנויות אצל אנשי צוות במוסדות כוללניים, בהם מתמודדים הצוותים עם חיי היום-יום במרחב משותף. מיומנויות כאלה הן בעלות ערך רב למגוון רחב של אנשי מקצוע במקצועות החינוך והטיפול, ביניהם רכזים, יועצות, עובדים סוציאליים, פסיכולוגיות, פסיכותרפיסטים, פסיכיאטריות, מדריכים, מחנכות, צוותים סיעודיים ועובדי מנהלה. ההיבט הקהילתי של הסדנה והדגש על תהליכים קבוצתיים המתרחשים סביב הפעולה המשותפת הופכים אותה רלבנטית במיוחד גם לבעלי תפקידים במכונות, קיבוצים, תנועות נוער, גרעינים וכד'.

רקע

הסדנה משלבת את מודל יחסי הקבוצות (טביסטוק) ומודל הקהילה הטיפולית. חברי הסדנה והצוות מהווים יחדיו קהילת למידה זמנית, שבה מתאפשר להעמיק את ההבנה של הדינמיקות הגלויות והסמויות המשפיעות על תהליכי קבלת החלטות, הן ברמה האישית והן ברמה הקבוצתית, יחד עם השלכותיהן הארגוניות והמוסדיות.

תפקידיו של צוות הסדנה, שהינו חלק אינטגרלי מהקהילה הזמנית, הם להוביל את תהליכי הלמידה האישיים, הקבוצתיים, הקהילתיים והארגוניים וליעץ לקבוצות במשימותיהן השונות.

מה זה LfA?

סדנאות LfA (Learning from Action) פותחו בתחילת שנות ה-2000 על ידי רוברט הינשלווד ואנריקו פדריאלי באיטליה, ומאז 2011 מובלות על ידי לוקה מינגרלי. עד היום נערכו 14 סדנאות כאלה, באיטליה וביפן, בהשתתפות מאות משתתפים ממדינות רבות בעולם.

צוות הסדנה הישראלית עבר הכשרה באיטליה, וילווה בסדנה על ידי לוקה מינגרלי.

עלות

הרשמה מוקדמת - עד 21.3.2025	2,500 שקל
בין 22.3.2025 ל-19.4.2025	2,700 שקל

הלינה בחדרים לשניים. משתתפים שיש להם צורך מיוחד בחדר ליחיד, מוזמנים לפנות אל המנהלת האדמיניסטרטיבית.

עלות הסדנה כוללת לינה וארוחות לאורך כל ימי הסדנה, כמתואר לעיל. האוכל שיוכן ויוגש בסדנה הוא צמחוני, והכנתו תתבצע במטבח צמחוני. ארוחת הצהריים ביום הראשון תתבסס על מזון שיביאו איתם המשתתפים לחלוק עם הקהילה הזמנית.

המשתתפים נדרשים לשהות באתר ברציפות במשך כל תקופת הסדנה.

מדיניות ביטולים

עד 10.4.2025 – דמי ההשתתפות יוחזרו, בניכוי 300 שקל.

מ-11.4.2025 ועד 8.5.2025 יוחזרו מחצית מדמי ההשתתפות.

לאחר מכן, לא יינתן החזר.

מידע שימושי

סדנת ללמוד מהפעולה 2025 תחל ביום ראשון, 18 במאי, בשעה 11:30. הסדנה תסתיים ביום שלישי, 20 במאי, בשעה 15:30.

ניתן להגיע לנאות סמדר בתחבורה ציבורית או ברכב פרטי.

בשאלות נוספות, ניתן לפנות למנהלת האדמיניסטרטיבית, ד"ר סיווני שירן:

lfa.israel@ofekgrouprelations.org.il

להרשמה

על אתר הסדנה

הסדנה תתקיים במתחם ההארכה של קיבוץ נאות סמדר.

קיבוץ נאות סמדר שוכן בנגב הדרומי, כ-70 ק"מ צפונית לאילת. הקיבוץ הוקם ב-1989 מתוך כוונה ליצור קהילה לומדת שבה ייבחנו בפועל שאלות על מצבו של האדם בעולם דרך יחסים, עשייה והתבוננות. הקהילה מונה כיום כ-250 תושבים.

חדרי האירוח ממוקמים על גבעה בקצה כרמי היישוב, מחוץ לקיבוץ. המבנים משלבים בוץ מקומי, מערכת החשמל סולארית, והמים מותפלים ממי התהום שזורמים תחת המתחם.

הצוות

מינהלת הסדנה

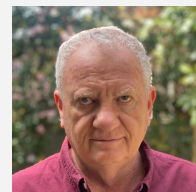
רן כרמלי, MA | מנהל הסדנה

פסיכולוג קליני מדריך ויועץ לארגונים | פסיכולוג בכיר בפנימיית נווה צאלים | קליניקה פרטית, הוד השרון | חבר אפק.

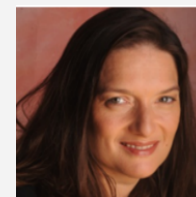
גילעד עובדיה, MA | משנה למנהל

פסיכואנליטיקאי מנחה | פסיכולוג קליני מדריך | פסיכולוג חינוכי מדריך | יועץ ארגוני ויזם חברתי | תחנה פסיכולוגית קהילתית חבל אילות משנת 1995, בעבר עשור כמנכ"ל | יועץ קליני לפנימיית דארנא | ממייסדי קהילת השחר | יועץ ב-LfA ומחבר בפרק בספר על הפרויקט | מכון תל אביב לפסיכואנליזה | קליניקה באבן יהודה | יו"ר אפק.

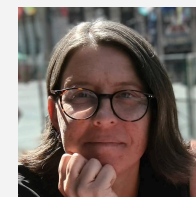
סיווני שירן, PhD | מנהלת אדמיניסטרטיבית

פסיכולוגית קלינית, אנליטיקאית יוגיאנית ויועצת ארגונית | מרצה באוניברסיטת רייכמן ובאוניברסיטת תל אביב | מאמנת מנהלים בכירים במכון לפיתוח מנהלים (IMD) בשווייץ | קליניקה פרטית בהוד השרון | חברה, המכון הישראלי לפסיכולוגיה יוגיאנית על שם אריך נוימן | חברה הנהלה, אפק.

אפרת טאו-צוכמן | מנהלנית

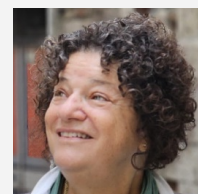
יועצת ארגונים והנהגה בגישה פסיכואנליטית-מערכתית, בוגרת תואר שני במכון טביסטוק בלונדון, מגשרת | מעל 20 שנות ניסיון בהקמה וניהול צוותים ומרכזי שיקום והתפתחות הילד בלונדון ובישראל | פיזיותרפיסטית מומחית, מדריכה ומרצה בהתפתחות הילד: המפגש בין הגוף לנפש בטיפול, ואבחון וטיפול בפגים | חברה אפק.

צוות היועצים

מזל מנחם, PhD

פסיכולוגית שיקומית מדריכה | רכזת ארצית של תוכניות פסיכותרפיה לילדים ונוער בסיכון והכשרת מורים בגישה פסיכואנליטית מערכתית במשרד החינוך | מסייעת בניהול המערך הפסיכולוגי החינוכי של אשכול | חברת קיבוץ סמר מאז היווסדו | יועצת בכנסים הבינלאומיים של LfA באיטליה | חברת אפק.

רועי מצר, MSW

סמנכ"ל מקצועי, עמותת "אותות" | מרצה בבית"ס לעבודה סוציאלית באוניברסיטה העברית ובמכון חרוב | מדריך ויועץ לצוותים ומנהלים בשירותים לנוער וצעירים.ות בסיכון ובארגוני זכויות אדם | חבר אפק.

סתית פריאנטה שירזי, MSW

עו"ס קלינית, פסיכותרפיסטית ומדריכה | מנהלת קלינית של התחנה הפסיכולוגית-קהילתית חבל אילות | מתמחה בתחום השיקום בבריאות הנפש | לומדת בתוכנית להכשרת אנליטיקאים קבוצתיים | בעבר מדריכה, מטפלת וסגנית מנהלת ביחידת המתבגרים של מכון סאמיט | מתגוררת בכפר הקהילתי שחרות | חברת אפק.

לוקה מינגרלי, יועץ מקצועי לסדנה

פסיכולוג, יזם חברתי, מייסד ומנהל של קהילות טיפוליות למתבגרים | נשיא לשעבר של Il Nodo Group, איטליה | מנהל הרשת הלאומית לקהילות טיפוליות למתבגרים | חבר מועצת המנהלים של איגוד הקהילות הטיפוליות (TCTC) | מנהל ומנהל משותף של LfA איטליה מאז 2011, LfA ביפן (2017 ו-2019), ושל סדנאות יחסי קבוצות אחרות באיטליה (ALI, ECW) ומחוצה לה | מחבר-שותף של הספר "LfA: עבודה עם הלא מילולי" (יחד עם R.D. Hinshelwood) וספרים אחרים.

אפק - הגוף המארגן

אפק - ארגון, פרט, קבוצה - הוא ארגון ישראלי שמשימתו המרכזית היא לקדם את הבנתם של תהליכים מודעים ובלתי מודעים בפרט, בקבוצה, בארגון ובחברה כולה, במטרה לתרום להתפתחות ולחולל שינוי בדרך התנהלותם. גישת אפק מתבססת על מודל יחסי קבוצות של מכון טביסטוק ליחסי אנוש הבריטי (Tavistock Institute of Human Relations), המשלב בין התיאוריה הפסיכואנליטית ותורת המערכות הפתוחות, לצד פיתוחים תיאורטיים ויישומיים מישראל ומהעולם. החברות באפק מותנית בהשתתפות בשתי סדנאות יחסי קבוצות. סדנת ללמוד מהפעולה נחשבת כסדנת יחסי קבוצות לצורך זה.

ofekgrouprelations.org

הארגונים נותני החסות לסדנה

מכון טביסטוק, לונדון הוא ארגון ללא מטרות רווח המיישם גישות של מדעי החברה לנושאים ובעיות עכשוויים. המכון נוסד רשמית ונרשם כעמותה ב-1947. הוא עוסק כיום בהערכה, מחקר יישומי, פיתוח וייעוץ ארגוני, אימון למנהלים ופיתוח אישי-מקצועי, תוך תמיכה ביצירת תהליכי שינוי בני-קיימא ולמידה מתמדת. המכון פיתח ומפיץ בעולם, ובכלל זה בישראל, את שיטת הלמידה ההתנסותית המבוססת על גישת יחסי קבוצות. מכון טביסטוק נותן חסות לסדנאות של אפק מאז הקמתה.

www.tavinstitute.org

קבוצת **Il Nodo** האיטלקית היא מיזם חברתי העוסק בפיתוח והכשרה ארגונית וקהילתית. חברה, המגיעים מרקעים מקצועיים מגוונים, מקדמים גישה אתית ודמוקרטית לאתגרים בקבוצות עבודה וארגונים. הקבוצה מתמקדת בתהליכים מודעים ולא-מודעים ביחסים בין-אישיים וקבוצתיים, תוך הכרה בהשפעת גורמים רגשיים על התפקוד הארגוני. הקבוצה פועלת בגישת יחסי קבוצות ובשיתוף פעולה עם מכון טביסטוק ליחסי אנוש.

www.ilnodogroup.it/en

לפרטים נוספים:

lfa.israel@ofekgrouprelations.org.il

ארגונים שותפים

מרכז רב תחומי לחינוך וטיפול | בית ספר ופנימייה

Yad Rachel Educational & Therapeutic Centers

להרשמה